

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 27 ก.ย. 2555	ปีที่ 43	ฉบับที่ 15335	หน้า 3
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

น่านอง ชื่อไม้คนล้านนา พระหฤการนำมาทำสมุนไพร

ในฤดูฝนเมื่อเราไปเที่ยวตามป่าเขา
เรามักจะเห็นบรรดาไม้ใหญ่น้อยโตตามต้นไม้
ใหญ่ ไม้หลายชนิดมีสรรพคุณในทางสมุนไพร
บางต้นใช้ได้ทั้งสมุนไพรและนำมาเป็นพืช
มงคลในพิธีกรรมต่างๆของผู้คนล้านนา อย่าง
เช่นไม้น่านองที่จะเล่าต่อไปนี้

พอจำได้ว่า เมื่อราวสิบปีก่อนโน้น ได้
เขียนเรื่องไม้น่านองมาครั้งหนึ่ง แต่เป็นเรื่อง
ของไม้น่านองที่ขึ้นอยู่ตามป่าเขาที่เป็นต้นน้ำ
หรือขุนน้ำ ต้นไม้ชนิดนี้เป็นไม้ยืนต้นที่ผู้
คนล้านนานิยมนำมาเป็นปลาจ้อนหรือปลา
ช่อนในเครื่องบูชาแฮกนา โดยตัดแต่งกิ่งไม้น่าน
องให้เป็นร่างปลาจ้อนหรือปลาช่อนแล้วนำไป
แขวนไว้ที่ปลายสร้อยเส้นตอกเชื่อว่าจะทำให้

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	27 ก.ย. 2555	43	15335	3

มีน้ำอุดมสมบูรณ์ในนาของตนเอง

แต่มีไม้น้ำนองชนิดหนึ่งเป็นไม้เลื้อย
ด้วยลำต้นใหญ่ ไม้ชนิดนี้ชอบขึ้นตามป่าเขาและ
พื้นที่ราบทั่วไปแม้แต่พื้นที่ริมน้ำ

ลักษณะใบมีใบคู่ออกซ้ายขวา ปลาย
ใบแหลม เส้นกลางใบเป็นร่องชัดเจน ไม้ชนิด
นี้มีสรรพคุณทางสมุนไพรหอมพื้นบ้านนิยม
นำมาปรุงเป็นยาบำรุงกำลังและแก้ไข้ได้ดี

ในบางท้องถิ่นเรียกไม้ต้นนี้ว่า
"กำแพงเจ็ดชั้น" เพราะเมื่อตัดเป็นท่อนตาม

ขวางจะเห็นเนื้อไม้ซ้อนกันเป็นชั้นๆเป็นรอบวง
รวมเจ็ดชั้นด้วยกัน

การปลูกไม้ต้นนี้ จำเป็นต้องขุดเอา
มาจากป่า แต่ก็อย่าไปทำลาย เพราะจะเป็น
การทำลายต้นไม้ในป่าเสียเปล่า หากต้องการ
ใช้ควรถากเอามาแค่เปลือกก็พอใช้แล้ว เมื่อ
นำมาต้มจะได้สาลีเหลืองค่อนข้างสีน้ำตาล รส
ขมนิดๆ ใช้แก้ไข้ได้ดี

เป็นอันว่า ไม้น้ำนองที่ขึ้นตามป่าเขา
มีสองชนิด มีชนิดที่เป็นต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ตามขุน
น้ำลำห้วยใช้เป็นเครื่องบูชาในการแหกนา แต่
ไม้น้ำนองอีกชนิดหนึ่งเป็นเถาเลื้อยขนาดใหญ่
ใช้เป็นยาสมุนไพร

ภาพ ไม้น้ำนองในป่าแพะบ้านป่าเปา
งาม อ.สันกำแพง เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...